

ԻՐԱՎՈՒՆԿ

ԼՐԱԳԻՐ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԵՆ ԶՈՐԵՔՇԱԲԹԻ ԵՒ ՇԱԲԱԹ

Redaction du journal armenien
Hantes Amoria Vienne

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Հերկայ 1897 տարեկան
Պոռֆիրիոյ համար տարեկան 10 ֆր
" " " 1/2 " 5 "
Արտասահմանի համար " 12 "
" " " 1/2 " 6 "
Կանխիկ վճարելի

Համակ դրամ եռայն խրկել հետեւեալ հասցեով
ԽՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԻՐԱԳՐՈՒՆԵՔ ԼՐԱԳՐՈՅ ԿԱՐՆԱ (ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ)
Редакция на вѣстникъ
„Иравункъ“
ВАРНА (България).

Rédaction du journal
„Iravounk“
VARNA (Bulgarie)

Խմբագրութեան ուղղեալ գրութիւնք
եւ չեն դրկուիր եւ յարմար դատ-
ոշաններն միայն կը հրատարակ-
ուին ամբողջովին կամ մասամբ:

Ծանոցմանց տողը 20 սանթիմ.
երեքէն առնչի սանթիմներու համար
20 առ 100 զեղ կը լինի:

ՅՈՒՑԱՄՈՒԹԻՒՆ

Գ.

Հարկ չկայ ըսել թէ ցուցամու-
րութեան այս ընդհանուր տիրա-
պետութեան ներքեւ մեր ազգա-
յին գործերն ու անոնց նուիրուած
աշխատութիւնները կատարուեցան
այնպիսի ուղղութեամբ մը,
որոյ գլխաւոր նպատակն էր փայ-
լեցնել անձնականութիւններ, բայց
ոչ ծառայել ազգին:

Ով որ երեւնալ կուգէր, նետ-
ուեցաւ ազգային գործունեութեան
ասպարէզը. իսկ ով որ երեւնալու
փափաք չուներ, կամ չէր կրնար
այդպիսի յաւակնութիւն մը տա-
ծել, քաշուեցաւ մէկ կողմ:

Իրաւ, այս կարգի ձեռնպահ-
ներն ալ մերթ ընդ մերթ իրենց
առանձնութենէն դուրս ելնելով,
կուգային իրենց ծառայութիւն-
ները ազգին տրամադրութեան
տակ դնել պահ մը, սակայն այս
բարեյոթարութիւնը այն ժամանակ
միայն կուներային, երբ անձնա-
կան նկատումներ դրդէին զիրենք
աշխատելու որ ազգային գործ մը
այսինչ շաղկին մէջ դրուի, այն-
ինչ կերպով վերջանայ, կամ երբ
իրենց ու է պատճառով զերգ-
ուած կիրքերը յագեցնելու, հա-
կառակորդէ մը վրէժ առնելու
գիւրութիւնը տեսնէին ազգային
գործերու ասպարէզին մէջ:

Ուրեմն մեր գործիչներ ընդ-
հանրապէս կը ծառայէին անձնա-
կան դիտումներու. իսկ այն որ
ոչ փայլելու, ոչ ուրիշ կերպ օգ-
տուելու և ոչ կիրք յագեցնելու
պէտք կը զգար, իրեն սկզբունք
ըրաւ հեռի կենալ ազգային գոր-
ծերէ:

«Ես ազգ. գործերու չեմ խառ-
նուիր» խօսքը անգաղար յեղյեղել
իրենց սովորութիւն ըրին կարգ
մը մարդիկ, որոնց մէկ մասը կը
կարծէր այդ խօսքով իր համա-
տութիւնը ցոյց տալ, մինչ բոլոր
ձեռնպահներուն միակ շարժառիթն
էին անձնական հանգստութեան
վերաբերեալ նկատողութիւններ:

Ինչ պէտք էր այդպիսիներուն

յոգնութիւն յանձն առնել, ժա-
մավաճառ ըլլալ ի դուր, երբ ի-
րենց անձին համար ակնկալելիք
չաճ մը չունէին իրենց հանրային
գործունեութենէ. «Ի խելացի մարդ
իր ողջ գլուխը Աւետարանի տակ
կը դնէ. իսկ աշխատել, ժամա-
նակ ու խելք զոհել ազգակիցնե-
րու, այսինքն, ուրիշներու համար»
պարզապէս մտային խանգարումի
նշան մը կը նկատուէր՝ միայն ե-
ստկան հաշիւներով տողորուած և
առաքինութիւնը իր անարատ
բարձրութեան մէջ ըմբռնելու ան-
ընդունակ դարձած մեր ուղեղնե-
րէն:

Բացառութիւններուն, գիտա-
ւորներու չտի հազուադէպ այն
երեւոյթներուն, աւելորդ է ըսել
մեր յաւերժական յարգանք:

Ե

Երբ այս ամէնը ուշադրութեամբ
նկատողութեան առնենք, ա՛լ պէտք
չենք ունենար զարմանալու թէ
ինչո՞ւ համար գէթ սահմանադրու-
կան ժողովուրդ մը դառնալէ ետք
չկրցինք մեր գործերը մտցնել կա-
նոնաւոր ճամբու մը մէջ, մասնա-
ւորապէս կանոնաւորել կրթական
գործը որ մեր ջանքերուն և զո-
հողութեանց գլխաւոր առարկայն
պարտէր ըլլար կէս դարէ ի վեր:

Ազգերու պատմութեան մէջ ան-
սովոր երեւոյթ մըն է ինչ որ տես-
նուեցաւ հայ ազգին վրայ: Քանի
մը տասնեակ տարիներ ազգու-
թեան գաղափարով ոգեւորուել,
«կեցցէ՛ հայութիւն, կեցցէ՛ սահ-
մանադրութիւն» գոչել, խանդա-
վառ հանդէսներ ու այնքան ազգ-
ընկերութիւններ կազմաւորել և
ազգասիրական կրակ ու բոց ժայթ-
քող ճառեր արտասանել, իսկ միւս
կողմէ՝ լուրջ, լռիկ մնչիկ աշխա-
տութիւն պահանջող գործերը ի-
րական խնամքէ զուրկ թողուլ՝
այո՛ւ, այնքան արտակարգ և ցա-
ւառիթ իրողութիւն մըն է, որ
սիրտ, զգացում և բիշ մըն ալ խոր-
հելու կարողութիւն ունեցող ամեն
հայ պարտական է վայրկեան մը
բոլորովին մտամոխի խոկալ իրա-
կանութեան վրայ և ջանալ անոր
բացատրութիւնը գտնելու: Ասով

արդէն ինքնին և ակներեւ պիտի
տեսնուի թէ չարիքին միակ հիմ-
նական դարմանը փնտռելու ենք
ցուցամուրութիւնը և իր նման ու-
րիշ եսական թերութիւնները
մեր բարքերէն դուրս վտարելու
մէջ:

ԲՈՒՆ ՅԱՂԹՈՒԹԻՒՆԸ

Երբ յունական զօրախումբերը
սկսան ետ քաշուիլ կամ առ հարկի
ետ մղուիլ, յուսահատ նայուածքի
հետ՝ սրտաբեկութեան աղաղակներ
փրթան այն ամէն տեղերէ ուր
մարդկութեան անուագայն ան-
գամներ համակրանքով լցուած
էին դէպի յունական շարժում-
ները:

Շատ պարզ էր գիտնալ թէ
Յունաստան իր դէմ ունէր կառա-
վարութիւն մը, որ թիւով իրմէ
չատ աւելի ահագին բանակներ
ունէր. ինքը, սակաւին երէկուան
ազատագրուած ազգութիւնը, պղզ-
տիկ սահմանի մը մէջ ամփոփ-
ուած, հազիւ թէ կը բաւէր ինք-
զինքը պահպանելու մանր մընը
անիրաւ պահանջներու դէմ, որոնք
կրնային յուզուիլ իր կողմնակի
և սահմաններուն բոլորտիքը: Այս-
պէս, ո՛չ Յունաստան երբեք կըր-
ցած էր մտքէն անցնել թէ իր
հողերուն վրայ նոր հողեր պիտի
աւելցնէր, և ո՛չ ալ իր բոլոր հա-
մակրողները անոր զօրեղ աշխար-
հակալութեան գեր կուտային: Իսկ
ինչ որ յաւիտեան անհերքելի պի-
տի մնայ, սա է թէ Յունաստան
ձեռքերը զէնքի վրայ դրաւ այն
ատեն երբ ուրիշ ոչինչ ընել չէր
ներուել իրեն այն խայտառակ
կատակերգութեանց մէջ, ուր եւ-
րոպական գիւնադիտութիւնը ա-
մէն անպատիւ դերեր կըստանձ-
նէր:

Ինչ ըսաւ ինքը. — Տարիներէ
ի վեր կը տեսնեմ որ քովս, կրե-
տէի փրփրոտ ժայռերուն վերեւ,
թուրք ֆանատիկոսութիւնը կը
բռնկի պարբերաբար, և դուրական
արիւնն է որ ապառաժները կը
լուայ հեղեղի վազքով: Ամէն ան-
գամ մէջ կը մտնէ Եւրոպան. մեծ

պետութիւնները տխմարօրէն հա-
մոզուած թուրք վեհապետի մը
խոստումներէն, ոճիրներու, քան-
դումներու, կոտորածներու վախ-
ճանը կաւետեն յոյն ազգին, և,
հազիւ կարճ ժամանակամիջոց մը
անցած, կղզին առ հարկի ոտքի
կելլէ, և թա՛րմ կեանքեր կը թա-
փին ժայռերուն ստորոտը իսլամ
սուրին տակ: Հազար անգամ
միեւնոյն տեսարանները, — հե-
տզհետէ աւելի արիւնոտչոտ, —
երարու կը յաջորդեն թատրոնի
արարուածներու պէս, և միշտ
ծիրանի կտորէ վերակապ մը այն
ահագին վէրքին, որ տարիներով
կը խրի դէպի ներս կրետէի ա-
ղիքներուն վրայ: Իսկ ասդին,
իրմէ քանի մը մղոն հեռաւորու-
թեան վրայ, մարդկօրէն կապրին
իր հեւքէն ազգակիցները յունական
դրօշին տակ՝ ձգտելով դէպի ժա-
մանակակից քաղաքակրթութիւնը,
և քանդուած, աւերակուած Յու-
նաստանը նոր կեանքով յարու-
թիւն կառնէ իր մոխիրներուն
վրայ, զոր իսլամ քաղաքակրթու-
թիւնը երբեմն սփռեց Սրիպի-
տէսի, Միլիդիատէսի, Թիմիս-
տոկի և Պիրիկլէսի հայրենիքին
վրայ:

Վերջի արիւններուն ատեն,
Յունաստան ամբողջապէս այդ ան-
յուսպ գրգռներուն մէջ վերէն
մինչեւ վար, ա՛լ չհանդուրժեց, և
օգնութեան վազեց իր եղբայրա-
կիցներուն: Թուրք խուժանը, որ
Սուլթանին ոստիկանութեան և
զինուորներուն ետեւ պատասպա-
րուած, ինքզինքը ամենազօր գտած
էր մինչեւ այդ վայրկեանը, սար-
ոսափահար եղաւ զէնքին դէմ զէնք,
ուժին դէմ ուժ տեսածին պէս,
Սուլթանին հերոսները նպաստ-
տակներու պէս ծակէ ծակ մտան,
մինչեւ որ շնչասպառ այն տեղ
հասան Լարոպական զրահաւոր-
ները յոխորտ, ամբարտաւան՝
այդ փառքաթիւ ժողովուրդին
դէմ:

(Շարունակելի)

ԱՆՁԱՏ ՆԻԹԵՐ

Մեր Պոլսոյ թղթակիցը իր վերջին յօդուածին մէջ տասներկու տարիէ իտի հայ տղա մը տոհմային ըզգացումը կը բացատրէր շատ սրբաւորաբար եղանակով մը :

Ուր է այս տղան . քիւրտները կամ՝ օսմ . կառավարութիւնը մեռուցին անոր ծնողքը : Խեղճ փոքրիկը տեսաւ իր շուրջը պարզուած ամայութիւնը . արդեօք գոհ պիտի լլաւ՝ եթէ միեւնոյն գաղաւթի տակ զինքն ալ ոչնչացնէր : Գուցէ : Բայց հիմա ինք որքա՛ն ունի կը կրէ . և հետեւապէս մարդասէրներու ձեռքին մէջ մեղքաւոր միմ մըն է որուն ուղուած ձեռք կուտան . իր այս վիճակը հարցաւորութեան դասական ձեռն է : Եւրոպական մարդասիրութիւնը՝ քրիստոնէի երկայնամտութեամբ ձգելէ յետոյ որ իր ծնողքը սպանուին՝ իր փափուկ ճանկերը կերկնցունէ ու կը յափշտակէ զինքը : Թուրքը մեր որբիկին հօրն ու մօր մարմինները փծացուց . դուն է ասոնք հայ մեռան, արեան կռահակ մըն ալ աւելցնելով այն կարմիր ուկիւններն վրայ ուր թերեւս օր մը խղճուին Եւրոպայի ոճրագործները : Բայց հայ մանկան մէջ եռացող սիրտն է որ կը սպաննէ հիմակ . ասիկայ աւելի դառն կորուստ է :

Եւ հէք որքը կը մըտաւնայ, սոսկալով այն անծանօթ միջավայրէն ուր կեղծ մարդասիրութիւն մը տարած նետած է զինքը : Գերմանական անհարգաւոր կրթութեան բարիքներն իրեն համար չեն . ինք միջնորդութիւն կուզէ իր նախնաց պատմութեան ու ազգային հիւսիսներէն զատարարութեան խուռնկովը : Իր պատասպարանին չորս պատերը անարգ բանտարկութեան մը պատրանքը կազդեն իրեն, իր սրտին ազդակը մինչեւ Պօլսոյ կը հասցունէ, բողբոջելով այն անտարբերութեան դէմ որով կը թողուն հայ որբերը օտարութեան ցուրտ գիրկին մէջ կորսուի :

Գերմանիոյ խորքէն արծաւուած այս մանկային վսեմ ճիշդ ուղղակի մեր սրտերուն կուգայ կը թափանցէ, և մեր անտէրունջ որբութեան հանգէպ մեր ունեցած պարտաւորութեան շահը կարծարծէ ու կը բացաւաւէ : Անկարելոր խելակներու պէս ձգելու չենք որ մեր ընտանեկուրկ մանուկները օտար բարքերու հոսանքին մէջ տարուբերին : Մեր ապագայ սերունդին ամենէն ուղեւորը ոտքերը պիտի կալմեն անոնք : Իրենց կրած անօրինակ մարտիրոսութեան մէջ անոնք վեհագիւն ականքի դարձած են ու մեր ազգային գոյութեան խարխալին քանդուած վէմերուն վերականգնչներն ըլլալու սահմանուած :

Մեր այս աղետալի վիճակին

մէջ հոգածութեան բազմակնք պէտք է կարկառունք անկեալ մանկութեան : Գերմանիոյ փոքրիկ հայ նամակագիրը իր բողբոջով կը շինեցունէ ճակատն այն հայերուն որոնք զինքը օտարութեան անյաղ կրակին մէջ նետեցին : Հայաստանի այս թուրք ու շրջապատը, իր նմաններուն հետ, շատ ակուր հաշիւ մը ունի պահանջելիք զիրենք օտարացնելու ջանացող արեւակիցներէն, որոնք ուղղակի պատասխանատու են իրենց առջեւ :

Գոնէ այս մեղքը չը գործենք :

Արշակ Զօպանեան գրքոյկ մը հրատարակեց վերջերս Բարեկի մէջ, Յրանսերէն լեզուով, մօտ հարիւր էջէ բաղկացեալ Այս գրքոյկին պարտականութիւնն այն բանալիսութիւնն է զոր ինք արտասանեց իւր ամիս ու կէս առաջ, միջինի մը մէջ ուր կը նախագահէր Պ. Սնաթօլ Յրանս, անգամ Յրանսական ակադեմիին : Երիտասարդ գրագէտը, որուն հայկական նոր գրականութիւնը շատ բան կը պարտի, այժմ բարեկեան գրական աշխարհին մէջ ալ սկսած է իրեն մասնաւոր տեղ մը շինել, որ նոյն իսկ կրնայ կարգ մը Յրանսացի գրագէտներու նախանձը շարժել : Զօպանեան, անվհատ մը շուրջ գալուստիւն, իր բնածին տաղանդը կը գործածէ իր ազգին օգտին համար, օտար աշխարհի մէջ գուրս ցայտեցնելով հայ ազգային կեանքի հին ու նոր շրջանները, որոնք ցարդ անծանօթ էին Յրանսացիներուն : Իր պիւր ու փայլուն բանաստեղծեամբ, Պ. Զօպանեան սեղմ, կոկիկ ու յստակ կերպով կը բացատրէ հին դարու, միջին դարու և նոր ժամանակի հայ գրականութիւնը, Հայաստանի պատմութիւնը, անոր կատարած դերը Արեւելի մէջ :

Այս փայլուն իմաստասիրութիւնը, զոր Պ. Սնաթ Զերազ իր թերթին մէջ «փոքր գլուխ գործոց» մը կանուանէ ու իրեն նման կարտապէ Եղիշէի պատմութեան մասին գրուածը, հարիւր էջի մէջ կը վերլուծէ, կը գտէ, կը տարբողէ հին հայ բանաստեղծութիւնը, մեր գրական վաղմի ու խնկաւէտ վաստակաւորները կը նկարագրէ անանկ կենդանի, ճշգրիտ ու լուսաւոր գոյներով որ թերեւս ունկնդիրներն առաջին անգամ հասկցան թէ փոքր Ասիոյ սրտին վրայ այսքան բազմակողմանի ձիրքերով օգտուած ազգ մը կը բնակի երբ :

Սրտանց կը շնորհաւորենք պերճախօս գրագէտը որ իր ազգին բարոյական մակարդակը կը բարձրացունէ ֆրանսական մեծ ոտաւնին մէջ :

Բարեկի մէջ միջին մը կանգնելու գաղափարը շատոնց ի վեր

կայ իսլամական ուղեղներու մէջ . այս շէնքը, եթէ երբէք իր ստուերով արտառէ Բարեկի սալարկը, փառապսակը պիտի ըլլայ մահմետականութեան :

Երիտասարդ Թուրքիոյ բարեկանի հերոսներու վերջին մէկ հացկերոյթին մէջ, այս գաղափարին իրագործումը կը պահանջէր ֆրանսական խորհրդարանի պատուարժան իսլամ անգամը կառնիէ էֆէնտի : Այս մարդը առաջ քրիստոնեայ էր . յետոյ ուղեղային տարօրինակ տագնապի մը բերմամբ տաճիկ եղաւ . . . արքայութիւն երթալու համար : Երեւելի թուրքեր, որոնց հետ կան եղեր «թրքական դատ»ին համակողջ ֆրանսացիներ, մէկ քանի տարիներէ ի վեր այս նուիրական դործին հետամուտ են եղեր, բայց միջին ժամանակն չէ բարձրացեր : Իսլամ ֆրանսացին կըսէ թէ այս յիշատակարանին գոյութիւնը պիտի ապահովէ Մուհամմէտի օրհնեալ կրօնքին ծաւալումը քրիստոնեայ աշխարհին մէջ :

Կը մաղթենք որ ֆրանսական ազգը մօտերս ունենայ իր ծոցին մէջ սոյն աղօթարանը, որուն իրագործմանը ինք կը նպաստէ շերմապէս . բայց կը ցաւինք որ նոյն իսկ այդ իսլամ աղօթարանին երեսէն կործանած շատ մը եկեղեցիներու համար, ֆրանսական ազգը փուլ մը չի տար, քար մը չի կանգնեց :

Ի վեր անընդհատ քրտինք թափելէ յետոյ, նօթի ու ծարաւ գաղթելու դատաւարտուելով, իր այդ կարի արգահատելի կացութեան մէջ իսկ չէ մոռցած Հայ աշխարհը և—տարիքէն դատելով—բաւարարել անբնական կորովով մը մարմնաւորած է դահճութիւնն յանձին թուրքի՝ Սաննոյ մէջ և դիւցալանութիւնն յանձին քաջարի Զէյթունցիին՝ հպարտ Տաւրոսի վրայ :

Պատկերը, զոր կը գծէ մեզաւ լեզարդ Ֆէլէկիան իր այս երկով, բազմերանգ է և այդ պատճառաւ իսկ ուշագրաւ ամենուս համար ալ :

Անոնք, որ ինծի պէս իրենց դպրոցական կեանքին մէջ Տէրու նական աղօթքը սովորու հաւասար խղճմտութեամբ ի բերան ուսած են բազմաշխատ բանաստեղծին այլ և այլ սրտախօսիկ երգերն, անոնք միայն կրնան երեւակայել թէ ինչ սրտածմիկ խաղեր դրած է իր քնարին մէջ այս անգամ, զոր կը նուիրէ բոլորովին ժամանակակից աղէտներու :

Բայց՝ եթէ իբր ծեր կուլայ, իբր երիտասարդ՝ բոց ու կրակ ցայտեցնող և իբր պատանի՝ յուսալից ապագան տեսնող աչք մըն է որ կը նետէ հայրենի աւերակաց վրայ և հօն արեւմտեան պէս կը փարի փրկութեան միակ դրօշին—յիշատիութեան,— իսկապէս մոռնալով իր քամակն առած բեռին ծանրութիւնը :

Կուլայ, կը յուսայ և յոյսն հետեւեալ հաւատքի կը փոխուի իր մէջ, զոր վստահ մարդարեւութեամբ մը կը փոխանցէ իր ընթերցողներուն այնքան խանդավառ, որքան ինքնաբոլի :

Տեսէ՛ք ի՞նչ կըսէ արեան գալտին վրայ կանգ առած :

Մկրտութիւն մ'էր այս վերջին : Պիտի տեսնենք մենք խնդագոյն Որ պիտ' գնէ արգար երկին Մուհամմէտին Պօղոս անուն :

Եւ կ'ըսեմք որ մ'էր, գիտէ՞ք, Կիսարիա, վա՛ն, Մո՛ւշ, Կարի՛ն Ոչ, քիչ օրէն պիտի տեսնէք Պրակաւորըն ԶէթՅՈՒՆՆԵՐՆ :

Մ.նք վստահ ենք, որ ծերունի հեղինակը իր այս մեծ հաւատքով պիտի մեռնի, բայց մաղթենք որ ծեր Սիմէոնի բաղդին արժանանայ և երգէ իր ողբացեալ Ազգին կեանքը իր մահէն առաջ :

ՏԻԻՆՃԷ

ՊԵՐՊԵՐԵԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ

Այն հայ ծնողք որ կը փափաքին իրենց զաւակներուն տալ եւրոպական դատարարականութիւն մը, առանց սակայն զանոնք զրկելու ազգային կրթութեան օգուտնէ :

ՊՈՒ ԿԻՆՔԻ
ԹԵԼԵԿՐԱՖԻԱՐ

(Ամսական Պաշտոնական)

Ամսական 1 Մայիս

Երևանի աստիճանային կիրթությունը սերտացվելով չլքողապիլեմեքլերինի տեղ-
լեթեր Երևանի հիւրերիմեթինե
պիլտերմիլլեր տիր : Առանձին թա-
թը մուհասերեյե ալլեմասընտան
պերու թուլթուլմըլ օլան Երևան
սեֆինեյերի տախի ամիրալլար
թարաֆընտան սերպեթ պըրա-
գըլաճաղար տըր :

Միլալայ Պայրադտար պիր
մուլթաղամ պեօլիւքլե Աթինա-
տան Ֆիլիպիտտիսե տօլլու հարե-
քեթ իտուպ, իմարեթ երեքսեք-
լերինի իսթիլա իթտի :

Եօլճըլարտան ալլան խապեր-
լերե նաղարեն, Անասեյիքի նամ
մահալտե (Մաքետունիա) իսթիլալ
զուհուր իթմիլ իսեմե, պու հա-
վատիս թաստիգե միւհթաճ տըր :

Զեթինե 1 Մայիս

Սուլթան պիր եսվերի մախ-
սուպե Բրենսեյ Աննայա եաղընե
զիզըլմեթ հեթիլեյեր եօլլայաճաղ
տըր :

Վիեննա 1 Մայիս

Աւստրիա վե Պուլկարիա պեյ-
նինտե միւհաղթ օլան թիճարեթ
ահանամեթի մեճիսի ալանտան
տախի գապուլ օլընտը :

Լոնդոն 1 Մայիս

Աթինաւան Ապրիլ 30 տա թալ-
մըզա քեշիտե օլընան պիր թեյեկ-
րաֆա կեօրե, միւսալեհե շերա-
թինին թանգիմի թեյիսիր օլմադ-
տա օլմասընտան տօլլալը Երևան
հիւրերիմեթի տեղլեթլեր Բրօթեթ
իլե, պուլտան սօնրա տեօքիլե-
ճեք զանլարա քենտիսի մեսուլ օլ-
մայաճաղընը իսթար իթմիլ տիր :

Քեզա թալմըզըն Գանեստան
ալտըլը թեյեկրաֆա նաղարեն,
կիրիտտե պուլունան Երևան գօ-
մանտանը՝ ասքերլերին ատառան
մուֆարեթեթ իթմեթի իլին հիւ-
քիւմեթինտեն հիլ պիր թալլիմաթ
սլմամըլ տըր :

Բոմա, 1 Մայիս

Գանեստան Ամսական Սթեֆանիյե
վերիլեն պիր թեյեկրաֆ իսե՝ Երև-
ան ասքերլերին նաղլի իլին 3
սեֆինեյին Բլաթանիայա եեթիլ-
միլ օլտըլարընը պիլտերմիլ տիր :

Վիեննա, 1 Մայիս

Պուլկարիա բրենսի վե բրենսե-
սի պուլտան կեշտիլերի սըրա-
տա՝ սթասիօնտա պուլկար մաս-
լահաթիկըլարը վե զեվճեթի վե
մեմուլարը թարաֆընտան գա-
պուլ օլընտըլար :

Մեճիսի մեպուսանըն սօսիա-
լիսթ ֆըրգասընտան Մ. Տաշինս-
քի՝ մուհարեպենին ինթիհասը ի-
լին թիւրք հիւրերիմեթինե վե-
րիլմիլ օլան նօթա վե թեյվասուլթ

իլին տեղլեթլեր պեյնինտե ճերե-
նան իսեյ մուսապերաթ հաղգըն-
տա վիւքերա լեյիսինտեն իլլահաթ
իսթեթի :

ՄԻԻԹԵՆԵՎՎԻԵ

Պուգրեշտեն քեշիտե օլունան
Ապրիլ 28 թարիլի պիր թեյե-
կրաֆա կեօրե, Սթանպուլտան
Բուսանիայա կիթմեք իսթեյեն
Երևան թապալարը Բուսանիա
հիւրերիմեթի իլլերի գապուլ իթ-
մեյեճեք իմիլ :

Սթանպուլըն խասթեյ եահու-
տիլերի պիր թեյաթրօ իմրասը ի-
լե՝ հասըլաթը՝ մուհարեպեթե հօլեն
թիւրք ասքերլերին տուլ վե հօք-
սիւլլերինե թախիսի իտեճեքլեր
իմիլ : Քեզա Սեյանիքտեն Եահու-
տի գատընլարը մեճուհ թիւրք
ասքերլերե իտեթլեյեն 20 լիրա
եօլլամըլար տըր :

Ապրիլ 18 տե թեյեթուս ատառ
սուլարընտա օմանըլ պանեթրասընը
համիլ օլան վե հաճի Տափուտ շի-
քեթինե մեհսուպ պիր վարօր Երև-
ան հար յաթիլեյերի թարաֆըն-
տան թուլթուլմըլ տըր : մեքըլուր
վարօրտա թիւրք ասքերլերի վե
6 զապիթան խալլը թիւֆենի վե
ուֆաթ թօրլար մեվճուտ իմիլ վե
պիր պինպալըտա 4000 օմ : լի-
րասը պուլընմըլ, վե լեվայեթի
մեվսուգեյե կեօրե, մեքըլուր վա-
րօրտա պիր գալ Ալման զապիթ-
լեր տախի պուլընըլար իմիլ :

Բօլիթիլ Գօրևսթուկեթին
Սթանպուլտան ալտըլը մալիւմա-
թա կեօրե, մեհաֆիլի սեյասիլե-
տե կեյեն եֆքեարա պինայեն՝
Երևանիսթան թապիլնաթը հար-
պիլեի ճեթիլե ճեթիլե թիւրքիայա
թեյեթիլե իթմեք իլին թեյսալիա-
նըն հասըլաթը իլե անը թեյմին
իտեճեք իմիլ :

Թիւրքիանըն մեհարիֆաթը
հարպիլեթիսի գարըլմադ իլին
պիր իսթիլարալ իթմեթի պու-
լթադմինաթլե թեյիլ օլունաճաղ
տըր : Պուլտան մաստա թեյսալիա
հուտուլարընըն թիւրքիայա միւ-
ֆիտ սուրեթիլե թեյպետիլի մու-
հաղգաթ աստ օլունըլար :

Մալիսա վե Ալաշհիբ Բում-
լարը թիւրք ասքերլերինե իտե
օլմադ իւզըլե 10,280 զիլ : վերմիլ-
լեր տիր :

Գըրմըզը խալ Ալման շիւքեթի
թարաֆընտան թիւրք եարեյի աս-
քերլերին թեյտալիսի իլին թապիպ-
լեր վե թիմարճըլար Մայիս 2 տե
Սթանպուլա եեթիլուպ Երլտըլ ճի-
վարընտա վաղը հասթահանեթ

պուլընտե հարալըլարը թեյտալի
իթմայե պաշլամըլար տըր :

Բեվայեթի կեօրե, Ալմանիա վե
թիւրք հիւրերիմեթլերի պեյնինտե
պիր իթիթիլալ հուտուլա կելմիլ
օլուպ, Ալմանիա թիւրքիանըն
մեհաֆիլիսի հեր խուսուստա վի-
գայե իտեճեք վե պուլնա մուգա-
պիլ թիւրքիա տախի սեյեթե
200,000 Ալման մուհաճիլերի Ա-
նասուլ գըլթասընա գապուլ իտե-
ճեք իմիլ :

Նուպար լաշանըն մախտուլը
Մ. Պօղոս - Նուպարըն՝ Մըսըր
ինկիլիլ գօմիսերի Լօրտ Գրօմըրա
մուրաճաթլե Մըսըրտա պուլը-
նան 2000 էրմենի մուհաճիլերի-
նե իտեթ իսթեթիլ օլտըլը Լօնա-
րա կալեթալարընտա օգուլմըլ
տըր :

Վան վե թօգատ գըրկընլարըն-
տան տօլլալը միւհթաճ օլան էր-
մենիլերե Պատրիարքարան վե Պայ-
պըլհուլ թարաֆընտան պեշեր
եիւլ լիրա կեօնտերիլմիլ տիր :

Սթանպուլտան պիլտիրիլիլինե
կեօրե, Գայիսեթիտե թիւրքլերին
եեթի վահշիլիքլերե սիւլիւք իտե-
ճեքլերի պեթլենիլմեքտե օլուպ,
միւլթասարըլք էրմենի Աւաշնարդը
Գիւր. Տրգատ վարգապետ իլե կեօ-
րիւլմեթինտե «սեօլլե միլլեթինե
շու կիւնլերտե տըլարը չըգմա-
սընլար» տեմիլ օլտըլընտան, իքի
հաֆթատան պերու տիւքեանլար
գարալը օլուպ, թիւրքլերին հիւ-
ճիւմինտեն գօրգուլմադտա իմիլ
իտեթ պու տեֆա էրմենիլեր պե-
րաի մուհաֆաղա թիւրքլերե մու-
գալեմեթ իթմեք թեյտալերինտե
պուլունըլար իմիլ :

ԱԶԴ

Այսօրընե սկսեալ մեր թիւրթը
կը վաճառուի նաեւ Օլեյ Գօմէր-
սիալին ներքեւ, Տ. Սանտալճեանի
ծխախոտի վաճառատան մէջ, ինչ-
պէս նաեւ Մուսալլաի հրապարա-
կին վրայ, Տ. Մկրտիչի սրճարա-
նին կից, հայ ծխափաճառ-սրճա-
վաճառի խանութին մէջ :

Փափաքողք կրնան ամեն ատեն
թերթ գտնել այս երկու տեղերը :

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԵՑԱԻ
ՆՈՐ ԵՐԳԱՐԱՆ
ԿԱՄ

ՄՐՄՈՒՆԶ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Սոյն երգարանը որ կը բաղկա-
նայ առաւել քան 100 երեսե, կը
պարունակէ շատ մը հին և նոր ա-
զատ երգեր, զորս այժմ ժողովորդն
ախորժանօք կ'երգէ :

Փափաքողք կրնան ստանալ զայն՝

փոխարէնը 1 ֆրանկ խրկելով խճ-
բադրութեան, կամ գիմելով հե-
տեւեալ հասցեներուն .

Հարք

Արիս	Գուրպէթե . Ռուսուգ
Տիգրան	Աճէմնան Շուլու
Կարապետ	Թօրապալե . Սիլիսարե
Մարտիրոս	Քէնտրեան Պուրկալ
Խաչիկ	Թօնաֆեան Իսկվէն
Ալեքս .	Տէմիրճիպլ . Ֆիլիպպ
Իսկանդեր	Արսլանեան Տօլրիլ
Յովհաննէս	Պիպեմեան Պուգրեշ
Թեօֆիլ	Թեքլեան Քէօստէնճե
Ասատուր	Բրատեան Գահրե
Տիգրան	Արսլանեան Աղէքսանարիս

Ազգ. վարժարանաց համար՝ երբ
գէթ 10 հատ կ'ուզուի, 20 առ 100
զեղչ կը լինի :

Ա. Զ. Դ

Աղքատախնամ Ընկերութիւնս կը
ճանուցանէ թէ Պ. Օննիկ Եաղմաճեան,
կօչկակար Օթէլ Բրիտօսթի կից,
խոստանայ ընկերութեանս տալ երկու
զահկան իւրաքանչիւր զոյգ կօշիկի
վրայ :

Լաւաղոյն ապրանք եւ ածան դիմե-
կը հրաւիրենք արդոյ ազգայինները
նպաստել ընկերութեանս, յիշեալ կօչ-
կակարէն գնելով իրենց կօշիկները,
որոնք պէտք է կրնն Ընկերութեանս
կնիքը :
2-5 Վարչութիւն

ՏՕԲԹ. Ս. ԹԱՅՄԻՋԵԱՆ

(810, Ուլիցա Ձար Պոռիս, 2րդ ուղայթ)

Փորձառու բժիշկ, կը գարմանե
ամեն տեսակ հիւանդութիւններ.
Բարիկի հիւանդանոցներու մէ-
լուսուլմասիրած է մասնաւորապէս
զաղղիակա՝ ախտը և ծննդամի.
զական ամեն հիւանդութիւնները :
Վերոյիշեալ թիւով տան մէջ կը
ընդունի հիւանդները ամեն օր
ժամը 10-12 (կէս օրէն առաջ) և
2-5 (կէս օրէն ետք) :
2-5

ՀԱՅ ՆՊԱՐԱՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
Թրնովսքա փողոց, թիւ 182
ՏՈՒՐ ՄԱՎԵԱՆԻ ԳՐԱՍԵՆԵԿԻՆ ԿԻՑ

Կը վաճառէ ընտիր ապ-
րանք հետեւեալ գիներով .

Զեթ	քիլօ 1. 10	լեվ
Կարապ	» 1. 70	»
Զիթապուլ	» — 60	»
Շաքար	» — 62 1/2	»
Գափե	» 2. 60	»
		2-2

ԶԱՄԻՐԻԷ ԲԻԱՑԱՍԸ

Վառնա 3 Մայիս

Պաշտոնայ
Վակօն, 57-59, 50 լիպր. հէքթօր
9,70-, 10 ֆրանք
Սրապա, 57-61 լիպրա, հէքթօլթր
8,50-10,20 ֆրանք

Արքա
44-46 լիպրա, հէքթօլթ. 4,20-4,40

Մըսըր պաշտոնայ
Հէքթօլթր 4,70-4,80 ֆրանք.
Նարօլեոն 20,70 ֆռ. հիսապը իլե
կիւնտե 20-25 վակօն վե 100-120
արապա պուլտայ, 8-10 արապա
արքա վե 2-4 արապա մըսըլ
պուլտայը ինմեքտե տիր :